

Miesto zázrakov

Zrkadlenie vzdialených hôr sa trasľavo odrážalo od mohutných stien slnečných lúčov. Zlatom rozvité lupene opatrne zažiarili v jase svetla, ako najdrahšie z lúčnych drahokamov, ktorým nebo prepožičiavalo akýsi tajomný kúsok samého seba. Zvlnené kopce pobozkané azúrom, monumentálnosťou pripomínali oceán a strohosť chodníčkov vedúcich do tajných zvieracích zákutí, bola ako silueta rána, čo do prázdna opakuje odpovede rosy z mäkkej ozveny baroka. Zeleň sadov sa tiahla až kamsi spoza druhej strany dažďa, ktorú namiesto svetovej strany východu, ktosi múdry raz takto dávno pomenoval. Usudzujúc podľa názvu, vtedy určite pršovalo výdatne a nie v takej zdržanlivej forme, ako v terajších časoch. Hoci bol začiatok mája a predpoklad dažďa sa zdal byť podľa pranostík vysoký, nebolo tomu tak. Opar rozvírených prašných ciest sa z diaľok dvíhal nad oranžovú hladinu vychádzajúceho slnka, štípal v pľúcach a zmiešaný s peľom púpav, často krát prinútil človeka vydať na svetlo sveta nejednu nesmelú slzičku.

Takýto pohľad sa núkal na okolie spoza honosnej vily, postavenej vo viktoriánskom štýle za ruchom veľkomesta. Matilda, jej dvadsaťročná ročná obyvateľka si často privstala a len tak nechávala myšlienky počas pobytu v prírode voľne plynúť. Už od malička trvala na tom, že príroda ponúka človeku iný rozmer existencie. Väčšiu časť svojho detstva venovala štúdiu hry na violončelo a práve ona jej ponúkala tichú, jemnú hudbu ševeliaceho listia prepletajúcu sa so spevom škovránkov, do ktorej, ako študentka pridávala ne jeden úryvok z Bacha či Haydna. Neraz si spomínala na to, koľkokrát trávila chvíle pod strechami vidieckych stromov s lemom vetra na perách, keď vyčkávala v tieni korún na tmavosivé lane podvečera. Koľkokrát potichu načúvala ako pradiť les s patinou vánku na lastovičích dlaniach. A ako po nociach rozoznávala placho narodené kúdoly hviezd, keď spúšťali nite za niťou nad nerovnými kulisami krajiny bez svetla...

Idylu snov o nadchádzajúcej univerzite, muzikantskom štipendiu a cestovaní po celom svete narušil jeden júnový deň spreď dvoch rokov. Bol to práve ten slnečný deň, počas ktorého odohrala svoj úspešný absolventský koncert na pódiu konzervatória. Po rozlúčke so spolužiakmi a profesormi sa odobrala domov. Čelo uzavreté v čiernom puzdre niesla s hrdosťou na chrbte, tešiac sa na voľné dni leta, počas ktorých určite nezanevrie na hudbu. Pri pomyslení na jesenný nástup na univerzitu, kde bola s predstihom prijatá, niekde vo svojom vnútri zakaždým pocítila hebký dotyk motýlích krídel. Po príchode do rodinného sídla ju čakala „maturitná torta“, ktorú tak pomenovala na jej počesť gazdiná ich sídla slečna Anna. Na oslave sa objavil aj večne zábudlivý majordóm Bernard; drobný, prostoreký šofér Hugo, záhradník Oskar v zelenom klobúku a pracovnom oblečení, z ktorého vreciek mu vždy vytrčali všakovaké drôtky, konáriky, malé náradie a napoly zvädnuté sedmokrásy, ktoré so smiechom daroval Matilde, ako darček k ukončeniu školy. Bol tu aj Leo, Matildin čierny perzský kocúr, ktorý blažene priadol, obtierajúc sa o jej nohy a zvedavo vyčkával, kedy dostane svoju porciu sladkej šľahačky. Ostatné dve slúžky, Ela a Tina nechali umývanie okien na neskorší čas a tiež sa pridali k ostatným za slávnostne prestretý stôl. Zo smiechu, vravy a dobrej nálady sa ozval Bernardov hlas:

„Počuj, Matilda a tvoji rodičia sa tu nezastavia ani nachvíľku?“ A starostlivo si nakladal na tanier hrubé kusy vanilkovej torty.

„Nie, volala som im prv, ako som vyšla zo školskej brány. Mama odpovedala, že nepríde skôr ako o piatej kôli preloženým stretnutiam z minulého týždňa s klientmi a otec ešte neskôr. Byť právnikom je naozaj veľmi komplikované.“

„Podľa mňa je komplikovanejšie byť nevšímavým rodičom. Čo je, nepozerajte tak na mňa, veď je to pravda.“ Veľavravne pokýval hlavou Hugo. Nikto sa neodvážil prehovoriť ani slovko. Akoby ich mlčanie potvrdilo jeho vážnosť slov.

Po chvíli sa zábava vrátila späť do svojich koľají, no ostatných čakala kopa práce a Matildina oslava sa preto musela ukončiť. Jej prsty si z dvojhodinového koncertu už celkom oddýchli a tak rozmýšľala čo s načatým dňom. Najprv vyšla po schodoch do svojej izby, vzala do rúk sláčik, naladila struny a pustila sa do pomalej skladby, ktorá rezonovala v každom kúte, až na prízemie, kde ju v kuchyni počúvala dojatá Anna. Z hrania ju vyrušovalo letné slnko, ktoré teplými lúčmi prúdilo cez pootvorené okná a šibalsky ju štekľilo po nose. Za moment bola vonku. Pohľadom zavadila o veľký platan na zadnom dvore s bielym kmeňom, ktorý na blankytnej oblohe bez mráčika pôsobil veľkolepým dojmom.

„Už tak dávno som nevyšla do jeho koruny. Zdá sa mi, že odvtedy aj trocha narástol. Vyskúšam, či som to nezabudla.“

Pomyslela si a v sekunde sa ľahučko vyšvihla na najbližší konár. Čím viac stúpala vyššie, tým viac sa jej mánilo, veď ešte ani neprekonala výšku z čias detstva. Bezpodmienečne musí liezť ďalej. Výhľad na vilu a okolie bol z náručia koruny fascinujúci. Milovala toto miesto. Bola tak vysoko, cítila sa slobodne – iba ona a kolísavá hudba vetra v jej dlhých vlasoch. Posadila sa na hrubý konár a z druhej strany objímala kmeň, na ktorom bol nechťom vyrytý malý husľový kľúč. Usmiala sa a so zatajeným dychom prešla po ňom mozolnatými prstami od tvrdých strún. Pripomenul jej, ako na šieste narodeniny dostala vytúžené violončelo a svoj dar šla osláviť práve sem, do koruny platana. Bol to jej priateľ. A stále ním je, než by sa stalo čokoľvek.

Hlad vyrušil jej snívanie s otvorenými očami a tak sa rozhodla opatrne zliezť dolu. Ešte raz pohľadila kľúč spotenou dlaňou, pevne sa chytila susediacich vetiev a pomaly zliezala k zemi. Načiahla sa za ďalším konárom, ktorý bol však ďalej, ako predpokladala a ostro dopadala na suchosť tvrdej zeme. Tvrdý náraz vyrušil hvízdajúceho Oskara pri práci. Keď šiel skontrolovať, čo sa prihodilo, našiel Matildu pri vedomí, ale zato s krvavou ranou na hlave, nehybne ležať pod stromom. Od ľaku zbledol, no snažil sa zachovať pokoj. Vzal ju starostlivo na ruky, kráčajúc do garáže za Hugom, aby ich odviezol do nemocnice. Počas toho mu slabým hlasom povedala:

„Musíme všetkým povedať, že som spadla z bicykla. Sľúbiš mi to?“ Pokýval hlavou na súhlas. „Pretože inak by ho rodičia dali zrezať a ja by som to neprežila.“

Matilda strávila dlhšiu dobu v nemocnici, no pri návrate domov to bol úplne iný človek. Stále jej rezonovali v hlave lekárove slová:

„Pri páde sa ti poškodila časť miechy. Mohlo to byť aj vážnejšie, no cit do nôh sa ti našťastie postupne vráti, len to chce čas a časté rehabilitácie. Ruky máš v poriadku, takže sa môžeš naplno venovať svojmu violončelu.“

Lenže od tej chvíle, ako sa posadila na vozík viac violončelo do rúk nevzala. Akoby všetka hudba, mladosť, sloboda, chuť študovať, cestovať v nej razom umreli a ona si sama sebe pripadala ako duch bez života. Za priaznivého počasia sedávala na svojom obľúbenom mieste v tieni platana, s neprítomným pohľadom upretým do jeho výšok. Nevinila ho z ničoho, čo sa stalo. Stále ho mala rada, veď keby nie tajomstva medzi ňou a Oskarom, už by z neho bol nevzhľadný nábytok. Celé dni po rehabilitačných cvičeniach, trávila mlkvo zatvorená vo svojej izbe alebo v záhrade, kolieskami vozíka sa pri pohybe zabárala do blatistej, popolievanej zeme, až nimi vychodila v predtým úhladnom Oskarovom trávniku spleť cestičky. Leo jej častejšie, ako predtým sedával na kolenách. Niekedy sa jej zdalo, že cíti teplo jeho kožuška, no hneď takúto myšlienku zavrhol. Prstami, teraz jemnými bez kontaktu s nástrojom sa bojzливо dotýkala nôh, či nezacíti hocakú zmenu alebo mravčenie, ako jej vravel lekár. Necítila vlastný dotyk rúk na svojich nohách a to ju privádzalo do zúfalstva. Služobníctvo ju veľa krát našlo, ako si päťami v návaloch plaču beznádejne búcha do kolien. Čakala na ten okamih, keď sa znova postaví na nohy. Až potom znova začne hrať. Skôr nikdy. Univerzita jej ponúkala dištančné štúdium, no ona zas a znova tvrdošijne odmietala. Mama pracovala kôli nej z domu, ale jej dcéra s tým nesúhlasila a tak sa po pol roku od nehody na jej pranie vrátila na plný úväzok do právnickej kancelárie svojho manžela.

Za Matildou chodili pravidelne kamarátky aj bývalí spolužiaci, teraz už študenti prestížnych hudobných univerzít, avšak ona nemala o ich prítomnosť ani najmenší záujem. Dala prísne inštrukcie rodičom aj zamestnancom, aby sa v jej mene ospravedlnili, pretože ich nemôže z rôznych dôvodov prijať. Raz bola príčina bolesti hlavy, inokedy návšteva lekára či fyzioterapeuta a keď jej došli výhovorky, nariadila im, nech si čokoľvek vymyslia. Nepotrebovala si pridávať ďalšiu bolesť v podobách šťastných kamarátov, koncertujúcich po celom svete, kým ona sa v prázdnote svojej duše utápa už skoro druhý rok.

„Ten doktorko mi nahovoril čiročistú lož. Nikdy sa nepostavím na nohy. Neverím v žiaden zázrak.“

To bola jediná súvislá veta, ktorú často s hnevom vravievala každému, kto sa k nej s láskou priblížil, keď ju zdvíhal zo zeme, pretože nebolo dňa, čo by sa nepokúsila vstať z toho „prekliateho kresla.“

Jedného suchého májového dňa, necelé dva roky po nehode, sa vo vile po dlhšom čase znova objavila návšteva. Matilda, ako vždy zadumane trávila chvíle v tóni stromov v najvzdialenejšom kúte záhrady s výhľadom na les v diaľke. Ela podišla pomaly od chrbta k Matilde, pohľadila ju po temene a ticho jej zašepkala:

„Asi ťa to nebude zaujímať, ale máš návštevu. Veľmi peknú návštevu, ktorá sa volá Bruno. Nikdy som ho nevidela, ale tvrdil mi, že ťa pozná. Predpokladám, že je to niekto z hudobného sveta, pretože mal cez plece prehodené čierne puzdro. Na violončelo sa mi zdalo primálne. Ale prečo ti to vôbec hovorím. Akú výhovorku mi odporúčaš použiť?“

Odmlčala sa a čakala na verdikt mladej slečny. Skôr ako stihla otvoriť ústa na odpoveď, záhrada sa ponorila do privalu akordov znejúcich za ich chrbtami. Ela sa prekvapene otočila a div nespada z nôh, keď zbadala mladíka s ktorým sa rozprávala pri vstupnej bráne, s gitarou na kolenách v tureckom sede na zemi, pár metrov od nich. Keď sa do sledu melódie pridal jeho zamatový spev, Matilda, zadržavajúc plač sa so zimomriavkami po celom tele konečne odvážila naňho obrátiť. Nechápala to, čo sa práve deje. Nepoznala ho, ale prvý krát za dlhé dva roky sa na jej perách objavil krehký úsmev. Cítila, že sa chveje, no mohla len ohromene naďalej počúvať. Bolo jej jedno, že ju takto vidí. Bolo jej jedno, že má tvár mokrú od slz. Želala si len jedno - aby spieval večne. Pieseň pretvorila obyčajný deň na vskutku výnimočný. Oskar, Hugo, Tina aj Anna, ku ktorým sa potichučky pridala aj Ela, sa spoločne v objatí za západným krídlom vily kolísali do pomalého rytmu melódie. Po doznení posledného tónu sa mladík rezko postavil a s hanblivým úsmevom na tvári prehovoril:

„Vidím, že som ťa trochu vyviedol z miery. Som tomu rád, pretože to bol môj zámer. Počul som reči, že neprijímaš návštevy, tak som sa ťa odvážil prepadnúť s gitarou a myslím, že sa mi to podarilo. Dúfam, že sa nehneváš.“

S horiacimi lícami a srdcom opretek sa odvážila k slovám: „Nie, vôbec nie, len ma to prekvapilo a ďakujem ti za pieseň. Ako si si všimol, dojala ma. Myslím, že sme nechodili spolu do triedy, odkiaľ ma poznáš?“

„Som bývalý konzervatorista, no ja som bol o ročník vyššie ako ty. Ak mám byť úprimný, tak ti poviem, že som sa prišiel pozrieť na tvoj absolventský koncert. Hoci som bol vtedy vyťažovaný prvák na univerzite, našiel som si cez skúškové obdobie aj trochu času na návštevu bývalej školy. Je škoda, že sa čelu už nevenuješ. Nepochybne máš talent a je škoda ho nechať nevyniknúť, kôli tomu, že si dočasne pripútaná k vozíku.“

„Ty tomu naozaj veríš, že je to len dočasné?“ S chvejúcim sa hlasom sa mu pozrela do tmavých očí.

„Jasná vec. Raz som videl čosi podobné v televízii. Pády z bicykla sú...“ Nevedela prečo, ale nemohla mu klamať. „Nebol to pád z bicykla, ale z tamtoho stromu. Prosím, nehovor to nikomu. Vie o tom iba Oskar a ja. Zaspieval by si mi ešte niekedy?“ Prerušila ho a prstom ukázala k vysokánskému platanu.

Bruno s hlavou vyvrátenou do koruny platanu so smiechom zahlásil:

Lenka Kóňová, 27 rokov, Rosina okres Žilina

„Álečo, šplhajúcu sa umelkyňu som ešte nemal tú česť spoznať. Samozrejme, že mi bude cťou zaspievať vám slečna. Som kedykoľvek k vašim službám.“

Stisk ich dlaní rozprúdil okrem radostného smiechu aj niečo tajomné, čo medzi nimi prúdilo od samého začiatku.

Na konáre stromov začala pomaly klesať jeseň a zo záhrady posiatej žltými, oranžovými a hnedými listami sa ozýval smiech a vrava dvoch mladých ľudí. Matilda sa od stretnutia s Brunom zmenila nielen po psychickej stránke. V júni úspešne ukončil bakalárske štúdium gitary a spevu a na ďalší rok si dal od školy voľno. Chcel sa venovať najmä jej a ich hudobnému zoskupeniu, ktoré spolu založili. Áno, opäť vzala do rúk violončelo a keď začali spolu hrať, akoby sa náhle zastavil svet. Zúfalstvo a plač spred polroka sa premenilo na radosť a lásku. Po absolvovaní augustovej operácie, o ktorej účinnosti ju sám presvedčil, spozorovala nepatrné znaky zlepšovania svojho zdravotného stavu. Zatiaľ nebola schopná stáť na nohách, no pozvoľna sa jej do nich dostával cit. Všetci v jej okolí boli tou zmenou nadšení. Vravievali si, že sa im konečne vrátila tá stará Matilda, akou bývala kedysi. Dokonca prijala ponuku z univerzity na individuálne štúdium hudby. Jej rodičia už netrúfali nadčasy v práci, ale radšej sa vo voľných chvíľach priúčali cvikom, aby v neprítomnosti fyzioterapeutky, ich jediné dieťa na ne úplne nezanevrel.

Nadišla jar nasledujúceho roka. Slnko konečne po daždivej zime mohlo smelo povystierať svoje teplé lúče, pod dohľadom ktorých sa začali v okamihu rozlievať zelené puky listov, prvých snežienok, či tulipánov. Matilda sedela v záhrade, obkolesená vôňou hyacintov, ktoré v jeseni spolu vysadili s Brunom a Oskarom. BRUNO. Už týždeň sa nevideli, kôli jeho chrípke. Nechcela si to priznať, ale chýbal jej a najmä teraz, keď mala preňho pripravené prekvapenie... Pri tej predstave sa letmo, s červeňou na lícach usmiala. Tok jej myšlienok prerušili kroky, blížiac sa k nej zozadu.

„Hádaj, kto sa už konečne vyliečil?“ Bruno so smiechom prehovoril a dlaňami jej jemne prikryl oči.

„To som veľmi rada. Včera v telefóne si nepovedal, že...“

„Chcel som ťa prekvapiť a prísť dnes neohlásene.“

„Aj ja mám pre teba prekvapenie. Ale najprv sa musíš kúsok vzdialiť a otočiť. A pre istotu maj zatvorené oči.“ Čo ak sa jej to tento krát nepodarí? Čo ak to bola vtedy iba náhoda? Skúsi to, kôli nemu. Nech sa stane čokoľvek.

„Vzdialený aj otočený. Oči zavreté. Ešte niečo? Rýchlo, Matilda som veľmi zvedavý. Dúfam, že si mi nekúpila tú drahú Gibsonku o ktorej som ti nedávno hovoril, myslel som to len hypoteticky.“

„Môžeš sa otočiť.“ Roztrasene zakričala do diaľky.

Bruno sa otočil a pomaly otvoril oči. Keď uvidel svoju krásnu Matildu, ako stojí na nohách pod jej milovaným platanom s vetrom v dlhých vlasoch, opierajúc sa o paličku, nedokázal sebou ani pohnúť. Keď mu došlo, že nesníva, ale to, čo sa práve deje je skutočné, šťastne sa rozbehol k nej. A tak, akoby sa bál, že sa mu rozplynie, ako nikdy nikoho ju silno vyobjímal.

„Teraz ti dám darček ja.“ S úsmevom pohladil Matildu po tvári a začal sa šplhať do vysokej koruny platana. Z jej rozprávania vedel, v ktorom mieste na kôre je vyrytá kresba husľového kľúča. Bola oveľa vyššie, ako predpokladal. Z vrecka nohavíc vytiahol malý nožík a niečo ním zľahka vyryl do kôry, vedľa kľúča. Hotové dielko si odfoťil do telefónu.

„Poď dole. Bojím sa o teba. Čo to tam stváraš!“ Šokovane krútila hlavou, ako obratne pochoduje po konároch hore-dolu. So smiechom hlučne zoskočil k nej s telefónom v ruke.

„Musel som dodať tvojmu stromu úplnosť.“

Lenka Kóňová, 27 rokov, Rosina okres Žilina

Stála ďalej, no malými krôčikmi sa priblížila k nemu. Chytil ju za ruku a ukázal na fotku, na ktorej bol jej husľový kľúč a okolo sa mihali dve nové krivolaké srdiečka, jedno malo v strede napísané písmeno M a druhé B.

„Vidíš toto voľné miesto tu?“ Naznačil prstom na kmeni vo výške očí. So slzami šťastia pokývala hlavou.

„Tak sem spolu nakreslíme naše logo. Hádám nám to tvoj priateľ odpustí.“ Prikryl jej ruku zvierajúcu vreckový nožík svojou dlaňou a spoločne vyryli do lúpajúcej sa bielej kôry ležatú osmičku.